Поведение на населението извън 30-километровата зона на АЕЦ "Козлодуй", както и на населението в зоната, в случай, че не е наложително извършването на евакуация

Спазвайте лична хигиена

Измивайте ръцете си старателно, особено преди хранене, къпете се всекидневно. Дишайте през носа, а при излизане – през маска или навлажнена кърпа. При влизане в жилището трябва да събуете обувките и да свалите връхните дрехи. Съхранявайте ги отделно.

Не допускайте замърсяване на вашето жилище

Децата трябва да останат вкъщи до изясняване на обстановката. Затворете прозорците и ги уплътнете добре. Проветрявайте само при тихо време и то чрез прозорец, на който сте поставили 3-4 пласта тензух или друго парче плат. Не метете и не тупайте, почиствайте ежедневно с влажна кърпа. При ползване на прахосмукачка изходящата струя трябва да се филтрира допълнително през мокра кърпа. Изпирайте често дрехите и спалното бельо, не сушете на открито. Хранителните продукти съхранявайте в плътно затворени съдове, следвайте указанията за кулинарната им обработка.

Когато сте на открито

Не предприемайте излети и разходки сред природата. Ограничете пътуванията, особено по черни и прашни пътища. Необходимо е често да се мият улиците и тротоарите. Не метете двора, оросявайте със струя вода тревните площи и обливайте пътеките около къщата си. Не сядайте на тревата и другите зелени площи. Не се къпете в открити водоеми.

Обработка на хранителни продукти и вода

Не консумирайте хранителни продукти, за които е обявена временна забрана. За предпочитане е да използвате наличните консервирани и други трайни хранителни продукти. Ако се налага пренасяне на храни, поставете ги в найлонови торби.

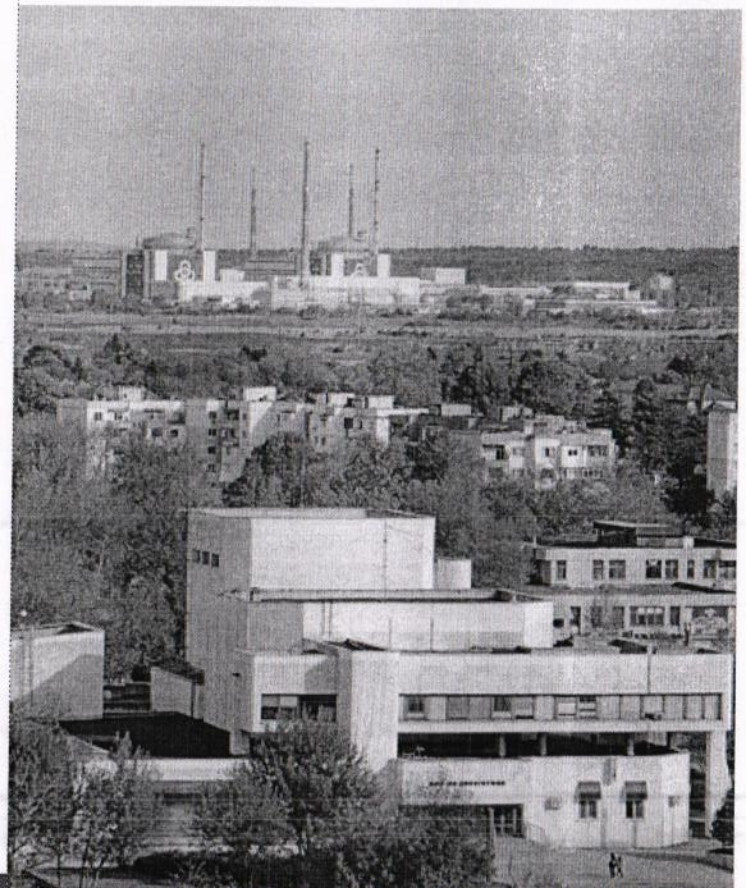
Запазването на хранителните продукти трябва да става в мазета, затворени килери и ниши или в херметически затварящи се съдове. Обработвайте и приготвяйте храните в затворени помещения. Изключете от менюто си листните зеленчуци и млякото. Сравнително по-безопасни са оранжерийните плодове и зеленчуци, морковите, картофите, птичето и свинското месо, както и океанската риба. Използвайте сухо мляко за ежедневното меню на децата. Замърсените хранителни продукти, които не подлежат на термична обработка, консумирайте само след обилно измиване с вода и допълнително изкисване за 24 часа. При готвенето обезкостете и нарежете месото на парчета до 70 г, накиснете го за 24 часа във вода (1:4) и изхвърлете водата. Сварете месото и изхвърлете първия бульон.

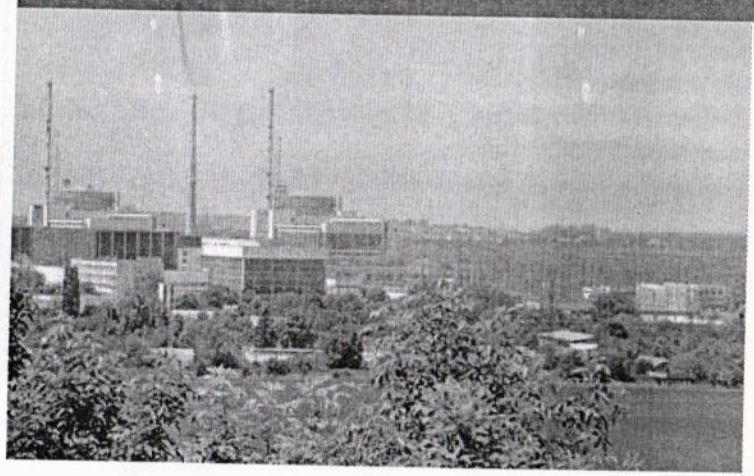
Вода за питейни и домакински нужди се взема само от закрити, контролирани и разрешени за ползване водоизточници. Препоръчително е децата да пият предимно минерална вода с ниско съдържание на радон.

Мерки за опазване на животните и селскостопанската продукция

През първия период на високо замърсяване животните да не се извеждат от оборите. Да се преустанови пашата, а храненето да става с навлажнени концентрирани или с груби фуражи. Боксовете и другите закрити помещения да се измиват ежедневно с вода. Останалите на открито сено и други фуражи да се ползват след отстраняване на горния слой (10-15 см). Добитите през периода фуражи да се складират за около 2 месеца. Реколтата да се събира във възможните най-късни агротехнически срокове. За намаляване на степента на замърсеност на растителните суровини спазвайте конкретните указания на компетентните органи за обработването на продуктите и сроковете за използването им.

МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА И ПРАВИЛА ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ПОВИШЕНА РАДИОАКТИВНОСТ

Аварийното планиране означава да бъдем подготвени. Да знаем, че при радиационна обстановка хората може да получат облъчване от радиоактивното замърсяване: външно – при престояване в замърсен район, и вътрешно – чрез вдишване на радиоактивен въздух, както и чрез приемане на хранителни продукти и вода. Аварийното планиране не означава реална опасност, а готовност на държавните институции и на кризисните екипи за осъществяването на организационни, инженерно-технически, радиационно-хигиенни и лечебно-профилактични мерки. При повишена радиоактивност съществува опасност за хората, но защитата от радиоактивно облъчване е възможна. Специализираните държавни органи предвиждат мерки за ограничаване на вредните последици за населението, но за да изпълнявате по-точно указанията при всяка конкретна ситуация, е добре да имате предварителни познания.

Поведение на населението в 30-километровата зона на АЕЦ "Козлодуй" в първите часове след възникване на радиационна авария

При възникване на радиационна авария с опасност за населението ще бъдете уведомени своевременно. Сигналът се подава чрез локалната сиренна система на АЕЦ "Козлодуй", сиренната система в 30-километровата зона, Българското национално радио, Българската национална телевизия, местни радиотранслационни възли и други средства.

При получаване на сигнал за радиационна авария

- Спазвайте конкретните указания на органите на Министерството на вътрешните работи – Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" и полицията.
- Спазвайте препоръките на Министерството на здравеопазването. Ако има решение за йодна профилактика, вземайте йодни таблетки по дадената ви схема.
- Имайте готовност да бъдете евакуирани и за целта следете за подаване на съответния сигнал. Поставете в полиетиленови пликове документи за самоличност, пари, лекарства, носими ценности, комплект връхни дрехи, храна за две-три денонощия, питейна вода.
- Ако имате в дома си помещение, подходящо за укритие, веднага го заемете, а при липса на укритие вземете мерки за уплътняване на вратите и на прозорците.
- Консумирайте само трайни и консервирани продукти.
- Ограничете излизането от дома си, а ако това е наложително, използвайте противогаз с филтър за радиоактивен йод, противопрахови маски, марлени превръзки. След пребиваване на открито свалете обувките и връхните дрехи и ги приберете отделно.

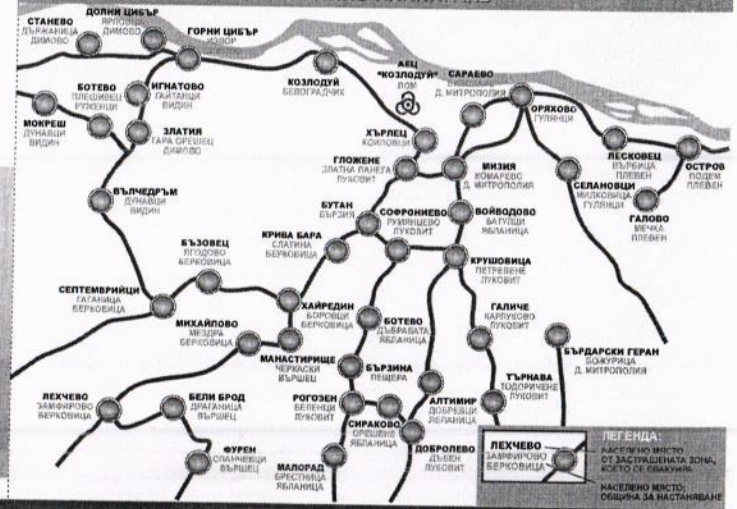

- Спазвайте правилата за лична хигиена.
- Следете информацията за обстановката по радиото и телевизията.

При получаване на сигнал за евакуация

- Изключете електрическата, газовата и водопроводната мрежа и загасете печките. Затворете вратите и прозорците и спуснете пердетата. Вземете със себе си най-необходимото.
- Евакуация с личен транспорт до пункта за специална обработка ще се разрешава само ако предварително ви е даден специален евакуационен пропуск.
- Не вземайте домашни животни, затворете добитъка и оставете в помещенията вода и храна за два-три дни. Ако е необходимо, животните ще бъдат евакуирани допълнително от съответните органи.
- В пунктовете на границата на 30-километровата зона ще получите указания за мястото и процедурата по настаняването ви.

Схема за евакуация на населението от зоната за аварийно планиране

При пожари

ПРИ ПОЖАР ИЛИ АВАРИЯ ПОЗВЪНЕТЕ НА ТЕЛЕФОНА НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА ЗА СПЕШНИ ПОВИКВАНИЯ - 112

СЪОБЩЕТЕ:

- Кой се обажда (Вашето име);
- Отчетливо и бавно кажете какъв е проблема: "пожар", има ли пострадали или застрашени хора след това посочете адреса (град, квартал, улица, №, близка пряка).

Ако имате ранени хора извикайте незабавно за помощ на висок глас.

Без да поемате излишен личен риск - опитайте се да загасите пожара с пожарогасител или с подръчни средства. Как се прави това с пожарогасител?:

- Издърпайте обезопасяващия щифт;
- Натиснете ръчката и насочете струята близко до основата на пламъците;
- Дръжте здраво насочващото устройство.

Спрете гасенето на пожара ако забележите, че той се разпространява към горната част на помещението или в посока изхода и незабавно избягайте навън.

Затворете прозорците и вратите на помещенията преди да ги напуснете.

Излезте бързо навън без да мислите за ценности и пари. Не се връщайте обратно.

За евакуация използвайте евакуационните стълбища или аварийните такива. В никакъв случай не използвайте асансьорите.

Ако сте в асансьор по време на пожара спрете на най-близкия етаж и го напуснете.

Ако при Вашата евакуация евакуационни пътища са задимени, започнете да се движите възможно най-ниско, защото там температурата е по-ниска и видимостта е по-добра.

При невъзможност да напусните Вашето жилище, в следствие на дим или висока температура, отидете в банята, затворете вратата, поставете мокри кърпи под вратата и изчакайте служителите от пожарната.

Когато сте в помещения с много хора (театри, кина, спортни зали, стадиони, търговски центрове и т.н.) и бъде подаден сигнал за пожар направете следното:
- най-важно е да не изпадате в паника и да запазите спокойствие. Вашата паника може да бъде предадена и на хората около Вас;
- следвайте евакуационните знаци и напуснете помещенията без да изместват и блъскате останалите хора;
- за излизане от помещенията използвайте евакуационните пътища и изходи. Не скачайте от височини.
- не се връщайте обратно в сградата ако сте забравили нещо.

ПРИ ПОЖАР

Използвайте пожарогасител за погасяването на малки пожари. Може да използвате и вода, ако пожарът не е от електрически или химически характер.
Ако пожарът е прекалено голям за изгасяване, напуснете сградата веднага. Не спирайте, може би няма да имате достатъчно време. Когато излезете навън и сте в безопасност, използвайте телефон и подайте сигнал.
Изчакайте на безопасно място пристигането на екипите на пожарната и ги информирайте относно вида, големината и местоположението на пожара.
Ако дрехите ви се запалят, не тичайте. Това ще доведе до по-бързо разпространение на огъня. Вместо това спрете, легнете на земята, покрийте си лицето с длани и се търкаляйте, докато огънят изгасне.
Ако е задимено, покрийте устата и носа си с кърпа или дреха и се движите ниско до земята, докато излезете от сградата. Повечето смъртни случаи по време на пожари се дължат именно на въздействието на дима.
Ако вратата или дръжката й са горещи, ако излиза пушек под и около нея, не я отваряйте. Това означава, че пожарът е наблизо.
Ако сте заключени или блокирани в стая, използвайте ленти, мокри кърпи или дрехи, за да запушите всякакви пукнатини и цепнатини около вратата. Обадете се на тел. 112 и обяснете точното си местоположение. Може дори да оставите някакъв знак вън на прозореца, за да обозначите точното място, където се намирате.

ИМАЙТЕ ГОТОВ ПЛАН ЗА БЯГСТВО(ЕВАКУАЦИЯ)

Планирайте маршрут за бягство и се погрижете всички да го знаят.
Не блокирайте изходите. Те винаги трябва да са чисти и проходими.
Най-добрият маршрут е нормалният път за влизане и излизане от дома ви.
Измислете резервен маршрут, в случай че първият е блокиран.
Отделете няколко минути, за да отрепетирате плана за бягство.
Дръжте ключовете от вратите на места, където всички могат да ги намерят.
Определете място за среща на всички членове на семейството на безопасно място извън дома.

В КУХНЯТА

Не оставяйте децата сами в кухнята. Дръжте кибритите и тенджерите далеч от обсега им.
Ако се наложи да излезете от кухнята – свалете тиганите от котлона или намалете мощността му.

Внимавайте, ако носите широки дрехи. Те лесно може да се запалят.
Дръжте всички парцали и кърпи далече от котлоните и скарата.
Специалните уреди за подаване на искра са по-безопасни за запалване на газов котлон от запалките и кибритите, тъй като нямат открит пламък.
Проверете дали сте изключили котлона, след като приключите с готвенето.
Дръжте електрическите уреди и кабели далеч от вода.
Проверявайте дали тостерът е чист и на безопасно разстояние от завеси и хартиени кърпи.
Поддържайте фурната, котлона и скарата чисти и в добро състояние. Натрупването на мазнина може да предизвика пожар.
Ако олиото започне да пуши, значи е прекалено нагрято. Изключете уреда и го оставете да се охлади.
Използвайте електрически фритюрник с контролен термостат – този тип фритюрници не могат да прегреят.
Ако тиганът пламне, не поемайте излишен риск. Ако е безопасно, изключете котлона. В никакъв случай не хвърляйте вода върху него.
Не гасете огъня сами – излезте навън и позвънете на тел. 112.

НА РАБОТНОТО МЯСТО

Правила относно пожарната безопасност на работното място
Всички вътрешни врати са изправни и не са блокирани. Самозатварящите се устройства са изправни. Пожарозащитните врати се държат затворени. Вратите на изходите са в добро състояние и не са блокирани. Всички вътрешни коридори, намиращи се по евакуационния път, са чисти.
Пожарогасителите и вътрешните противопожарни кранове са достатъчно на брой и разпределени във всички работни зони, като са поставени на видно и леснодостъпно място. Персоналът е запознат с местоположението и начина на употребата им. Типът и видът им отговарят на съответния пожарен риск. Обслужвани са редовно (заредени) и са в изправност.
В района на обекта има достатъчно на брой противопожарни хидранти. Те са изправни, ясно обозначени, леснодостъпни и не се блокират от автомобили.
Наличните противопожарни, известителни и гасителни инсталации са изправни и обслужвани редовно.
Запалителните течности се складират в отделени складови помещения, изградени от негорими материали, които не се използват за други цели. Пренасят се в обезопасени контейнери и се използват на безопасно разстояние от всякакви източници на запалване. На работното място се съхранява такова количество, каквото ще е необходимо за дневното производство.
Работното място е чисто, отпадъчните продукти редовно се отстраняват. Зоната около сградата се поддържа чиста от суха трева, храсти, хартии, картони и др.
Използват се стационарни, здраво закрепени отоплителни уреди, които се разполагат на безопасно разстояние от запалими материали. При употребата на преносими отоплителни уреди те са укрепени срещу преобръщане.
Всички налични електроуреди са защитени и се поддържат чисти от отпадъци. Електрическата инсталация се проверява и тества периодически, като повредите са докладват и поправят навременно. Използването на електрически удължители и разклонители е сведено до минимум, като са взети мерки срещу претоварването им. Използват се само стандартни електрически предпазители. Има установен ред в края на работния ден да се изключва електрическото захранване.

Тютюнопушенето е забранено.
Всички машини и оборудване редовно се проверяват и поправят. Оборудването се поддържа чисто от отпадъчни материали и е разположено, така че да се предотврати натрупване и задръстване с изходни материали и готова продукция.
Складовите помещения са отделени от производствените. Готовата продукция е подредена, така че винаги да има свободен достъп до всяка част на склада.
Всички входове са осигурени срещу нарушители. След приключване на работния ден всички врати и прозорци се проверяват дали са затворени. Площта около сградата редовно се окосява и почиства от отпадъци и суха растителност. При извършването на ремонти се взимат всички предпазни мерки относно използването на електрожени, режещи инструменти и др.
Работната зона, в които се е извършила заваръчна дейност се проверява периодично след приключването й.
Персоналът е запознат с последователността на действията в случай на пожар. Всички работници са подготвени и знаят правилата за действие с пожарогасители и вътрешните противопожарни кранове. Има процедура за извикване на противопожарните екипи. Има човек от персонала, който отговаря за пожарната безопасност. Два пъти годишно се проиграва плана за евакуация от сградата.

НА ОБЩЕСТВЕНИ МЕСТА

Преди всичко, още при влизане в непозната сграда, се ориентирайте за разположението на изходите, наличието на пожарогасители – те могат да бъдат вашето спасение.
Най-честите причини за възникване на пожар в обществена сграда са:

- технически неизправности в електрически, газови и отоплителни уреди и инсталации;
- претоварване на електрически инсталации;
- небрежност при ползване на уреди и инсталации;
- неспазване на правилата за безопасно пушене;
- неспазване на безопасните разстояния между нагревателни уреди и горими материали;
- забравени включени уреди;
- детска игра с огън;
- умисъл.

Независимо от причините за пожара ние трябва да сме подготвени и да знаем правилните действия:
При пожар незабавно напуснете сградата, като използвате стълбищната клетка или външни, стабилни стълби. Следвайте евакуационните знаци.
В никакъв случай не използвайте асансьорите. Ако се окажете в асансьор – слезте по най-бързия начин и използвайте стълбищата.
Не се поддавайте на паниката. Постарайте се да запазите спокойствие и да успокоите намиращите се около вас.
При преминаване през задимено пространство придържайте се до стените, движете се приведени, ниско долу – там концентрацията на опасните газове е по-малка.
Поставете мокра кърпа на устата и носа, намокрете дрехите си, покрийте откритите части на тялото с мокри кърпи.
Ако почувствате повишаване на температурата, това означава, че се приближавате към опасна зона и най-добре сменете посоката, в която се движите.
Ако се запали част от облеклото ви, в никакъв случай не тичайте, така пламъкът ще се разпространи – спрете и съблечете горящата дреха.

Ако се окажете в тълпа от хора, свийте ръцете в лактите, накланяйки се назад, опитайте да удържате натиска, бавно си освобождавайте пространство и се придвижвайте напред.
При невъзможност да напуснете сградата опитайте да се изкачите на покривната площадка или излезте на балкона, като затваряте вратите след себе си.
Ако сте блокиран в помещение, уплътнете вратата с кърпи и дрехи, обливайте се с вода, за да не прегрее организма ви. Опитайте да сигнализирате за своето местонахождение и изчакайте спасителните екипи.
При първа възможност съобщете за пожара на тел. 112. Спокойно обяснете адреса, големината на пожара, местоположението си, има ли застрашени и пострадали хора и др.
Не прекъсвайте връзката, съобщавайте за всяка промяна в ситуацията.
Ако пожарът е малък, опитайте се да го загасите с наличните пожарогасители, вътрешен противопожарен кран или подръчни средства (вода, намокрени одеяла или кърпи).
Помнете, електроуреди, електрически инсталации под напрежение и леснозапалими течности не се гасят с вода. Най-ефективни и безопасни са праховите пожарогасители
Ако помещението се задими или пожарът продължи да се разпространява и блокира изходите, незабавно напуснете, като затворите вратите след себе си.
След пребиваване в района на пожара трябва да преминете на медицински преглед.
Ако има пострадали, изнесете ги на чист въздух, разхлабете дрехите им. Обгорените участъци се покриват с чиста тъкан.

ЦИГАРИТЕ

Най-често пожарите в бита започват от възпламеняването на тапицирана мебел, матраци или легла.
Когато деца живеят с пушачи, има по-голяма вероятност да предизвикат пожар, поради наличието и лесния достъп до кибрити и запалки.
Ако сте пушач, вземете следните предпазни мерки:
Ако ще пушите, излезте навън. Изгасете цигарата си, преди да влезете обратно вътре.
Никога не пушете около запалими течности или лекарства.
Никога не пушете в леглото. Ако ще си лягате, не запалвайте цигара – лесно може да се унесете и да предизвикате пожар.
Не оставяйте незагасени угарките – може да паднат на килима или вестника и да предизвикат пожар. Когато ги гасите, уверете се, че това наистина е така.
Когато сте уморен, под влияние на алкохол или сте взели лекарства, предприемете допълнителни мерки – може да заспите и да забравите, че цигарата гори.
Всяка година загиват деца при пожари, предизвикани от цигари, кибрити и запалки. Дръжте ги на недостъпни за тях места.
Купувайте запалки, снабдени със защита от деца.
Използвайте тежки и стабилни пепелници, които не се преобръщат лесно и са изработени от негорим материал.
Тръскайте пепелта от цигарите в пепелниците, а не в кошчето за боклук. Не препълвайте пепелниците с пепел и угарки.

СВЕЩИТЕ

Използвайте негорими и стабилни свещници, които трудно се преобръщат.
Не се разхождайте около запалени свещи – дрехите ви може лесно да се запалят.

Използвайте свещи само на места, където децата и домашните любимци не могат да ги достигнат.
Поставяйте ги на безопасно разстояние от запалими предмети, като например пердета и завеси.
Никога не поставяйте запалени свещи под полици или рафтове.
Винаги изгасвайте свещите, когато излизате от стаята или лягате да спите.

ЕЛЕКТРИЧЕСКАТА ИНСТАЛАЦИЯ

Поддържайте електрическите проводници и щепсели в добро състояние.
Не претоварвайте електрическата инсталация - включвайте големите консуматори (акумулиращи и готварски печки, бойлери и др.) в самостоятелни, усилени електрически кръгове.
Избягвайте употребата на електрически разклонители и удължители.
Винаги използвайте стандартни електрически предпазители.
Изключвайте електрическите уреди, когато не ги използвате.
Не прокарвайте кабели и проводници под пътеки, килими и други подобни.
Подменете всички наранени или протрити проводници.
Проверявайте, почиствайте и поддържайте редовно всички електрически уреди. Следвайте инструкциите на производителя при поддръжката им.
Ако уредът отделя странна миризма, издава необичаен звук или кабелите се нагряват, извикайте лицензиран електротехник.
Слагайте преносимите отоплителни уреди, електрическите печки, ютии и други подобни уреди на безопасно разстояние от мебели, пердета, килими и други.
Уверете се, че всички електрически уреди са производство на лицензирани производители и отговарят на съответните изисквания.
При спешни ситуации:
- Ако уредът отделя странна миризма или работи по необичаен начин, изключете го от електрическата мрежа, но само ако това е безопасно.
- Ако във вашия дом възникне сериозна електрическа неизправност, третирайте я като пожар. Изключете електрическото захранване от главния прекъсвач и се обадете в пожарната служба. Съобщете на останалите обитатели. Активирайте пожарната аларма, ако има, и незабавно напуснете.

ДИМНИ ДЕТЕКТОРИ

Най-лесният начин да защитите дома и семейството си от пожар са димните детектори. Димният детектор е самостоятелно устройство, захранващо се от електрическата инсталация или с батерии, което при наличието на дим в помещението алармира със звукова сирена. Те са евтини, монтират се лесно и има голям избор от видове.
Разполагат се на тавана или в краен случай на горната част на стените. Не ги поставяйте в или близо до кухни и бани, където наличието на пара може да ги задейства погрешка.
За по-правилното отчитане на постъпващия в стаята въздух ги инсталирайте на разстояние от вентилационните отвори.
Много от смъртните случаи са можели да се предотвратят от димните детектори. Те са най-доброто средство за своевременна сигнализация и за откриване на пожара в най-ранната му фаза.

Желателно е да имате по един от тях на всеки етаж от дома си, в коридора и близо до всяка стая, използвана за спалня. Малките деца и хората в напреднала възраст спят по-дълбоко, затова е важно да има по един детектор до всеки от тях.
Тествайте ги всеки месец и своевременно им сменяйте батериите.
За откриването на един от най-опасните газове, отделящи се при пожар - въглеродния окис, е нужен специален детектор. Трябва да имате поне един такъв детектор в дома си.

ГОРСКИ ПОЖАРИ

Гората е важна съставна част от живата природа, която поддържа биологичното равновесие на планетата. Тя дава убежище на животинските видове, регулира въздушните течения и валежите, предпазва почвите от ерозия, пречиства въздуха. Горските пожари нанасят сериозни щети на стопанството и околната среда. Често водят и до човешки жертви.Ето защо е необходимо да знаем причините за възникването им, как да се предпазваме и как да действаме при подобно бедствие.
Основни причини за възникване на горските пожари са: небрежна, непредпазлива или умишлена дейност на човека или природни явления.
Най - честите причини са следните:
Изхвърляне на неизгасени клечки кибрит и фасове. Попаднали в узрелите жита, сухите растения и сламата, те лесно могат да ги запалят.
Небрежно боравене с огън от работници, пастири, излетници, туристи.
Техническа неизправност на машините и превозни средства, работещи в гората.
Детска игра с огън.
Самозапалване на вещества и материали.
Природни явления(мълнии).Късо съединение и аварии на електрически далекопроводи, които минават над и в близост до горите.Неконтролирано запалване на битови отпадъци или обширни части суха тревна растителност в близост до горски масиви.
Умисъл!!!
За да опазим зеленото богатство на страната, стриктно трябва да спазваме правилата за пожарна безопасност:
Не е допустимо изхвърлянето на неизгасени кибритени клечки и фасове в горима и леснозапалима среда! Всички моторни превозни средства, които навлизат в горите, трябва да са технически изправни, с изпускателна уредба, недопускаща отделянето или изхвърлянето на искри.
Не трябва да се пали огън в гората, освен на специално обезопасените и обозначени за това места. (Преди да запалите огън, се уверете, че имате достатъчни количества вода или други подръчни средства за загасяването му при поява на вятър и при напускане на мястото. Подгответе си тупалки - /предварително/ от гума или /на място/от зелени клони, с които да действате в случай на пожар).
Не бива да се изхвърлят стъклени бутилки - дефекти по тях могат да имат ефекта на лупа, което да доведе до запалване на сухи треви и растителни остатъци.Недопустимо е паленето на огън при наличие на силен вятър - той е в състояние да разнесе искри и горящи частици на големи разстояния, без да имате възможност за навременна и адекватна реакция.Разчистването на сухи клони и отпадъци в горски участъци трябва да става чрез извозването им на определените за това места. Забранено е унищожаването им на място чрез изгаряне! За недопускане на самозапалване прясното сено е необходимо да се складира на купи само след като изсъхне напълно.

За да се предотвратят пожари, предизвикани от късо съединение на далекопроводите, под тях трябва да се оформят просеки в горите, които да се поддържат свободни и чисти от суха растителност.

Абсолютно е забранено паленето на стърнищата.Собствениците на гори трябва да знаят, че са задължени да спазват и изпълняват всички лесоустройствени мероприятия, които са предвидени в нормативната уредба по отношение стопанисването на горите.

ДЕЙСТВИЯ ПРИ ГОРСКИ ПОЖАРИ

Какво да правим, ако попаднем в горски пожар

Ако забележите признаци на пожар в гората (дим, мирис на изгоряло и пламъци), е необходимо бързо да оцените обстановката - да се ориентирате за мястото на възникване на пожара, фронта и посоката на придвижване на горенето и скоростта на разпространение.

При опасност от бързо усложняване на обстановката трябва да потърсите безопасен път да напуснете района на пожара в посока обратна на вятъра или покрай езера, реки и потоци.

След като избегнете първоначалната опасност, по най- бързия начин трябва да подадете съобщение за забелязания от вас пожар на тел. 112, в близка хижа или туристически пункт, в местното лесничейство или в кметството на населеното място.

Ако имате информация за хора, пребиваващи в близост до огнището на запалване, от вашето навременно и точно съобщение зависи техният живот.

Ако запалването е в начална фаза, може да го потушите с пръст, пясък и тупалки от зелени клони.

Важно е да предпазите дрехите си от запалване, особено ако са от изкуствена материя, и задължително да защитите дихателните си пътища с мокри кърпи или други лични предпазни средства

Последствията от горските пожари са многостранни:

Екологични - Обезлесяване и ерозия на почвите. Промяна на водния отток, нарушаване на топлинния и воден баланс на екосистемите. Унищожаване на уникални находища на редки, защитени видове, ограничаване на биологичното разнообразие.Влошаване на санитарното състояние на горите. Намаляване поглъщателния капацитет на CO2.

Икономически - Похабяване на горски ресурси след дългогодишно инвестиране - загуба на дървесина. Извънредно отделяне на средства за ограничаване на вредните последствия. Намаляване продуктивността на земите и влошаване на растежните условия. Намаляване на приходите.

Социални - Влошаване на микроклимата и условията за стопанска дейност. Спад в туристическия бизнес. Ограничаване на възможностите за поминък и обедняване на населението. Обезлюдяване на районите.

При земетресение

Основни правила, които могат да помогнат на гражданите в случай на сеизмичен трус

ЗЕМЕТРЕСЕНИЕТО е природно бедствие, което не може да бъде предсказано. Неговата продължителност не е голяма, но последствията са тежки. На територията на нашата страна най-опасните сеизмични зони с възможен максимален магнитуд 7.0, са Кресненската, Пловдивската, Софийската, Горнооряховската и Шабленската. За недопускането на човешки жертви и тежки материални загуби, държавните органи предприемат мерки свързани с антисеизмичното строителство, спазване на строителните норми, създаване на готовност за адекватно реагиране и за ликвидиране на последиците. Не трябва обаче да забравяме, че правилното поведение на всеки от нас може да бъде животоспасяващо.
МВР и Националният институт по геофизика, геодезия и география - БАН предоставят полезна информация на гражданите за превантивни действия в случай на сеизмичен трус.

ДЕЙСТВИЯ ПРИ СЕИЗМИЧНО СПОКОЕН ПЕРИОД

-Вкъщи трябва да имате, поставени на удобно място фенерче, чанта за документи и особено ценни вещи, аптечка с необходимите ви лекарства, топли дрехи, резерв от храна и вода. pdf Вземете „Раница за бедствия". (http://www.pojarna.com/downloads/ranitza.pdf)
-Закрепете здраво мебелите вкъщи и не поставяйте тежки, лесно падащи предмети на високи места.
-Съхранявайте пожароопасните вещества и отрови в плътно затворени съдове.
-Оставете свободен входа на жилището и не го задръствайте с предмети.
-Помислете и определете в жилището си най-безопасното място. Имайте предвид, че при земетресение най-опасни са балконите, външните стени, стълбищата и асансьорите.
-Подгответе семеен план за действие.
-Определете лице за връзка между членовете на семейството, което е извън вашия регион.

ДЕЙСТВИЯ ПРИ УСЕЩАНЕ НА ПЪРВИЯ ТРУС

-Не трябва да напускате сградата, в която се намирате. Направете го само ако прецените, че можете да излезете на открито за около 10 секунди.

-Заемете най-безопасното място в сградата – под рамката на вратата /в зависимост от типа на строителната конструкция/, близо до вътрешна /носеща/ стена, колона, под стабилна маса или легло.

-След първите вибрации люлеенето ще се засилва, запазете самообладание и не хуквайте към асансьорите и стълбите.

-Ако трусът ви завари зад волана, спрете на открито безопасно място и изчакайте.

-В обществения транспорт е по-добре да изчакате края на труса в превозното средство.

-Ако сте на улицата, застанете далеч от сгради и далекопроводи.

ДЕЙСТВИЯ СЛЕД ПРЕМИНАВАНЕ НА ПЪРВИЯ ТРУС

-Изключете електричеството, газта и водата.

-Вземете подготвения багаж и бързо напуснете сградата.

-Слезте по стълбите, не ползвайте асансьор.

-Осигурете предимство на майките с деца и на възрастните хора.

-След като излезете от сградата, отдалечете се на открито място, най-малко на разстояние равно на височината на най-близката постройка.

-Не заставайте под далекопроводи, електрически, трамвайни и тролейбусни мрежи.

-Окажете първа помощ, ако около вас има пострадали.

-Обозначете местата, на които има затрупани хора. Помогнете, ако това е възможно.

-Следете информациите, които ще се излъчват по средствата за масова информация и по местните радиостанции. Изпълнявайте указанията на органите на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" – МВР, полицията и други компетентни органи.

-Спазвайте обществения ред.

ДЕЙСТВИЯ СЛЕД ЗЕМЕТРЕСЕНИЕТО

-Изчакайте излъчването на информация за затихване на земните трусове и отминалата опасност.

-Можете да влезете в жилището си само след основен оглед на сградата и проверка, направена от компетентните органи.

-Не претоварвайте телефонните линии с ненужни телефонни разговори, кратко съобщете на близките си, че сте живи и здрави.

-Спазвайте висока лична хигиена и не пийте вода от непроверени източници. След земетресение има опасност от възникване на епидемии.

-По време на бедствия нараства престъпността, бъдете внимателни, пазете имуществото си и сигнализирайте при констатиране на нередности.

Правила за поведение и действие при наводнение

НАВОДНЕНИЕТО е природно бедствие, при което временно се залива земна местност или територия с огромно количество вода, вследствие на
повишаването на нивото на водните басейни и речните корита. Причините за повишаването на нивото на тези водни басейни могат да бъдат различни -
и::тензивни валежи или снеготопене, скъсване на язовирна стена, разрушаване на диги, високи вълни или човешка дейност.

Наводненията могат да нанесат значителни щети в населени места, на сгради, коли, мостове, пътища и транспортна инфраструктура,
При наводнения може да бъде застрашени, вашия живот или имуществото Ви.
При опасност от наводнение ще бъдете известени, чрез изградените системи за ранно предупреждение и оповестяване, други определени сигнали за
населеното място или средствата за масово осведомяване.
Следете съобщенията по радиото, телевизията, местни радиовъзли и изпълнявайте конкретните указания, съобразно създадената ситуация.
Спазвайте указанията и реда установен от органите на изпълнителната и местна власт и спасителните екипи.

- ## КАКВО ТРЯБВА ДА ЗНАЕМ ПРЕДВАРИТЕЛНО

Осведомете се за риска от наводнения за населеното място, в което живеете или работите. Потърсете информация от общината или кметството за районите, които е възможно да бъдат залети. Информирайте се за най-близкото безопасно място, най-късия и безопасен маршрут, по които трябва да се евакуирате.

Ако вашето жилище, селскостопанска сграда или друг имот се намират в непосредствена близост до река и попадат в заливната й зона, следете
прогнозата за времето или нивото и, особено в периоди на обилни валежи или интензивно

снеготопене.

Предварително планирайте действия на семейството Ви при наводнение. Уточнете място за среща на членовете на семейството Ви, при роднини или приятели извън района на наводнението и уточнете начина за комуникация по между си.

Проиграйте евакуацията със семейството от домът Ви и с колегите от работното си място. Участвайте в организираните тренировки в населеното място или по месторабота.

Поддържайте винаги зареден мобилния си телефон.

Подгответе си предварително и поддържайте „раница за бедствия" с най-важните за оцеляване материали и средства, поставена на удобно, познато на семейството място.

- **КАК ДА ДЕЙСТВАМЕ ПРИ РЕАЛНА ОПАСНОСТ ОТ НАВОДНЕНИЕ**

При възникване на опасност за /или наводнение, незабавно позвънете на тел. 112. Съобщете: вашето име; отчетливо и ясно кажете какъв е проблемът (наводнение, залети площи и др.), има ли пострадали или застрашени хора. Посочете адреса (град, населено място, квартал, улица, №, близка пряка) и не затваряйте телефона преди оператора.

При липса на телефон, предупредете в общината или в кметството на най-близкото населено място и на намиращи се в близост хора.

Уведомете вашите близки, съседи и колеги за опасността.

- **КОГАТО СЕ НАМИРАТЕ В ДОМА СИ**

Изключете газта и електричеството.

Поставете на възможно най-високото място, всички по-ценни предмети, вещи, хербициди и химикали.

Вземете „Чантата за оцеляване",

Задължително вземате личните си документи, ценни вещи, пари (кредитни, дебитни карти), нотариални актове, застрахователни полици и други документи за собственост;

Напуснете по най-бързия начин дома си.

При невъзможност за напускане на сградата, се преместете на най-горните етажи или покрива. За положението си съобщете на тел. 112 или известете близките си за своето местонахождение. При пристигане на спасителните екипи поддържайте връзка с тях.

При невъзможност за евакуиране на животните, отворете вратите на помещенията, където са затворени.

- **КОГАТО СТЕ НАВЪН**

Ако се намирате близо до корито на пълноводна река или в дере, незабавно се отдалечете и се придвижете към най-близкото възвишение.

Не заставайте под/над мостове, подлези, надлези и други обекти, от които високата вода може да ви отнесе.

Не правете опити за пресичане пресичайте бързо течащи и залети площи, освен ако сте сигурни, че водата е до коленете ви. Пресичайте само при спокойна вода.

Не пресичайте бързо течащи и залети площи без да сте подсигурени с помощно въже за преминаване и осигурително въже за тялото.

Не пийте вода от наводнени водоизточници.

- **КОГАТО СТЕ В АВТОМОБИЛ**

При пътуване с МПС е препоръчително да спрете на възможното най-високото и безопасно място и изчакате спадането на нивото на водата.

Не спирайте на/под мостове и надлези, в подлези и други потенциално опасни от заливане с вода обекти и съоръжения.

Не преминавайте през бързо течащи и залети площи освен ако не сте сигурни, че водата е по-ниска от осите на колата Ви.

- ## ЗА ДА ОГРАНИЧИМ РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ

В незащитените заливни зони на реките не устройвайте жилищни и селскостопански сгради и други постройки.

Не изхвърляйте строителни и битови отпадъци в коритата на реките, това намалява проводимостта на речното корито.
сила на водата при наводнения.

Не разрушавайте/непробивайте дигите на реките с цел водовземане за напояване или друга дейност.

Ако живеете близо до река и забележите, че коритото и пространствата под мостовете не са почистени от отпадъци, строителни материали, дървета и други, ако има постройки в заливните зони, сигнализирайте в общината, кметството или в областната администрация.